nieuws

"Voedselprijzen volgen vrijemarktmechanisme niet"

nieuws

De prijzen van levensmiddelen zijn het afgelopen jaar ruim dubbel zo sterk gestegen als in onze buurlanden. Bovendien blijkt dat bij stijgende grondstoffenprijzen de consumentenprijs voor voeding snel verhoogd, terwijl bij dalende grondstoffenprijzen de consumentenprijs veel trager of zelfs niet daalt. Dat stelt het Prijzenobservatorium.

10 MAART 2010 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:11

Lees meer over:
voedingsindustrie
distributie
landbouw algemeen
handel

De prijzen van bewerkte levensmiddelen zijn het afgelopen jaar ruim dubbel zo sterk gestegen als in onze buurlanden. Bovendien blijkt dat bij stijgende grondstoffenprijzen de consumentenprijs voor voeding snel verhoogd, terwijl bij dalende consumentenprijzen de consumentenprijs veel trager of zelfs niet daalt. Dit zou te wijten zijn aan een gebrekkige marktwerking. Dat blijkt uit het eerste jaarverslag van het Prijzenobservatorium.

Op 1 januari 2009 werd binnen het Instituut voor de Nationale Rekeningen het Prijzenobservatorium opgericht. In juni 2008 had het Agrofront daarop aangedrongen tijdens een grootschalige betoging tegen de lage landbouwprijzen. De nieuwe overheidsafdeling heeft tot taak de prijzen van goederen en diensten op de Belgische markt te evalueren en problemen met prijsvorming te signaleren.

In haar eerste jaarverslag concludeert het Prijzenobservatorium nu dat bewerkte levensmiddelen het afgelopen jaar in ons land beduidend sneller gestegen zijn in prijs dan in Duitsland, Frankrijk en Nederland. In België gingen ze gemiddeld met 1,4 pct

omhoog, terwijl dit in onze buurlanden slechts 0,6 pct was. Volgens het observatorium heeft één en ander te maken met een gebrekkige marktwerking.
Uit onderzoek blijkt dat de prijzen snel de hoogte inschoten wanneer de prijzen van grondstoffen duurder werden, maar dat de omgekeerde beweging niet werd gevolgd wanneer de grondstoffenprijzen opnieuw daalden. Het Prijzenobservatorium spreekt in dat kader van "prijsstarheid". “Bepaalde producenten hebben een zekere macht om de prijzen naar hun hand te zetten. De consument betaalt voor de stijging van de prijzen van de basisproducten, maar haalt veel minder profijt als die producten weer goedkoper worden”, luidt het.
Voor bewerkte levensmiddelen betaalde de Belgische consument vorig jaar 1,7 pct meer dan in 2008, toen de prijzen al met 7,8 pct gestegen waren. Daarmee lagen de gemiddelde prijzen een heel eind boven het prijsniveau van begin 2008, toen de grondstoffenprijzen begonnen te stijgen. Intussen is de prijs van de meeste grondstoffen gedaald onder hun niveau van begin 2007.
Voor boter bijvoorbeeld betaalde de consument zo’n 10 pct meer dan aan het begin van 2007. In het geval van halfvolle melk moest hij in juni vorig jaar bijna 20 pct meer betalen dan begin 2007. Daarna was er nog een forse prijsstijgingna de afspraken over hogere prijzen tussen supermarkten en melkveehouders. En dat terwijl de melkveehouders in 2009 hun melk sterk onder de kostprijs moesten verkopen.
Minister van Ondernemen Vincent Van Quickenborne (Open Vld) reageerde op deze bevindingen door te pleiten voor loonmatiging. Wanneer de prijzen bij ons sterker stijgen dan in het buitenland, tast dit onze concurrentiekracht aan. Zeker omdat bij ons het systeem van automatische loonindexering bestaat, wat niet het geval is bij onze buren. Ook is de minister van plan een ministerieel besluit uit te werken zodat het Prijzenobservatorium beter de winstmarges van de tussenschakels kan onderzoeken.
Volgens het Agrofront (Boerenbond, ABS en het Waalse FWA) bevestigt dit jaarverslag wat de landbouwsector al lang aankaart. Boerenbond dringt er op aan dat het Prijzenobservatorium ook zeker de correcte verdeling van de marges in de voedingsketen blijft bewaken. “Nog al te vaak moeten boeren verkopen onder de kostprijs. Een leefbaar inkomen voor land- en tuinbouwers is de enige garantie op lokale voedselproductie en dus op voedselzekerheid”, zegt Boerenbondvoorzitter Piet Vanthemsche.
Fevia waarschuwt er dan weer voor dat een onredelijke en eenzijdige druk op de prijzen kan leiden tot perverse neveneffecten voor de economische ontwikkeling van de sector. “Een exclusieve focus op de prijzen dreigt te leiden tot verzwakking van de markt van

de producenten, die zich trachten te positioneren op basis van andere elementen dan enkel de prijs", luidt het bij de federatie van de voedingsindustrie.
Meer informatie: Analyse van de prijzen: jaarverslag 2009.

Bron: De Morgen/Belga/eigen verslaggeving

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen
Crafted by Brigada